

τρον ιδρυθέντα ὀλιγαρχικά πολιτεύματα, ἀφ' ὧν ἤλπιζε κυρίως ὁ Κάσσανδρος, νὰ προσοικειωθῆ δ' ἔτι μᾶλλον τοὺς Ἕλληνας ἀποκαθιστῶν ἐνταῦθα τὰ πράγματα ὅπως εἶχον ἐπὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου. Εἶχε λοιπὸν ἐκδώσει ἐπὶ τούτῳ, ἐν ὀνόματι τῶν βασιλέων, τὸ ἀκόλουθον ἀξιωμαθόμενον δόγμα· «Ἐπειδὴ συμβέβηκε τοῖς προγόνοις ἡμῶν πολλὰ τοὺς Ἕλληνας εὐεργετηκέναι, βουλόμεθα διαφυλάττειν τὴν ἐκείνων προαίρεσιν καὶ πᾶσι φανεράν ποιῆσαι τὴν ἡμετέραν εὐνοίαν, ἣν ἔχοντες διατελοῦμεν πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Πρῶτερον μὲν οὖν, Ἀλεξάνδρου μεταλλάξαντος ἐξ ἀνθρώπων καὶ τῆς βασιλείας εἰς ἡμᾶς καθηκούσης, ἡγούμενοι δεῖν ἐπαναγαγεῖν πάντας ἐπὶ τὴν εἰρήνην, καὶ τὰς πολιτείας ὡς ὁ Φίλιππος ὁ ἡμέτερος πατὴρ κατέστησεν, ἐπεστείλαμεν εἰς ἀπάσας τὰς πόλεις περὶ τούτων. Ἐπεὶ δὲ συνέβη μακρὰν ἀπόντων ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων τινὰς μὴ ὀρθῶς γινώσκοντας, πόλεμον ἐξενεγκεῖν πρὸς Μακεδόνας, καὶ κρατηθῆναι ὑπὸ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν, καὶ πολλὰ καὶ δυσχερῆ ταῖς πόλεσι συμβῆναι· τούτων μὲν οὖν τοὺς στρατηγούς αἰτίους ὑπολάβετε γεγενῆσθαι. Ἡμεῖς δὲ τιμῶντες τὴν ἐξ ἀρχῆς προαίρεσιν κατασκευάζομεν ὑμῖν εἰρήνην, πολιτείας δέ, τὰς ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τᾶλλα πράττειν κατὰ τὰ διαγράμματα τὰ πρότερον ὑπ' ἐκείνων γραφέντα. Καὶ τοὺς μεταστάντας ἢ φυγόντας ὑπὸ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν ἐκ τῶν πόλεων, ἀφ' ὧν χρόνων Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, κατὰγομεν, καὶ τοὺς ὑφ' ἡμῶν κατελθόντας πάντα τὰ αὐτῶν ἔχοντας καὶ ἀστασιάστους καὶ ἀμνησιακουμένους ἐν ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι πολιτεύεσθαι. Καὶ εἴ τι κατὰ τούτων ἐψηφιστο, ἄκυρον ἔστω πλὴν εἴ τινες ἐφ' αἵματι ἢ ἀσεβείᾳ κατὰ νόμον πεφεύγασιν. Μὴ κατιέναι δὲ μηδὲ Μεγαλοπολιτῶν τοὺς μετὰ Πολύαινέτου ἐπὶ προδοσίᾳ φεύγοντας, μηδ' Ἀμφισσεῖς, μηδὲ Φαρακωνίους, μηδὲ Ἡρακλεώτας (αἱ τελευταῖαι τρεῖς Θεσσαλικαὶ πόλεις συνεμάχησαν μετὰ τῶν Αἰτωλῶν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἐν ἔτει 323-321· ἐν γένει δὲ ἀπαντες οἱ ἐνταῦθα ἐξαιρούμενοι τῆς ἀμνηστίας ὑπῆγοντο εἰς τὴν τῶν χρόνων τούτων στάσιν). Τοὺς δ' ἄλλους καταδεχέσθωσαν πρὸ τῆς τριακάδος τοῦ Ξανθικοῦ μηνός (ἦτοι, κατὰ τοὺς νεωτέρους ὑπολογισμοὺς τοῦ Δροῦσένου, ἐν ἀρχῇ Ἀπριλίου 319). Εἰ δὲ τίνα τῶν πολιτευμάτων Φίλιππος ἢ Ἀλέξανδρος ἀπέδειξαν ἑαυτοῖς ὑπεναντία, παραγινέσθωσαν πρὸς ἡμᾶς, ἵνα διορθωσάμενοι τὰ συμφέροντα καὶ ταῖς πόλεις καὶ ἡμῖν πράττωσιν. Ἀθηναίοις δ' εἶναι τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου· Ὠρωπὸν δὲ Ὠρωπίους ἔχειν, καθάπερ νῦν. Σάμον δὲ δίδομεν Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ καὶ Φίλιππος ἔδωκεν ὁ πατὴρ. Ποιήσασθαι δὲ δόγμα πάντας τοὺς Ἕλληνας, μηδένα μῆτε στρατεύειν μῆτε πράττειν ὑπεναντία ἡμῖν· εἰ δὲ μὴ, φεύγειν αὐτὸν καὶ γενεάν, καὶ τῶν ὄντων στέρεσθαι. Προστετάχαμεν δὲ καὶ περὶ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν Πολυσπέρχοντι πραγματεύεσθαι. Ὑμεῖς οὖν καθάπερ καὶ πρότερον ὑμῖν ἐγράψαμεν, ἀκούετε τούτου. Τοῖς γὰρ μὴ ποιούσι τι τῶν γεγραμμένων οὐκ ἐπιτρέψομεν».

Τὸ διάταγμα τοῦτο, διὰ τοῦ ὁποίου κατηγοοῦντο τὰ ὀλιγαρχικά πολιτεύματα τοῦ Ἀντιπάτρου καὶ ἀνεκαλοῦντο οἱ πλεῖστοι τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐξορισθέντων, ἦτο βεβαίως ἐπιτήδειον νὰ καταστρέψῃ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπιρροὴν τοῦ Κασσάνδρου, ὅστις εἶχε συμπράξει μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ περὶ τὴν ἴδρυσιν τῆς ἤδη ἀνατρεπομένης καταστάσεως τῶν πραγμάτων· ἀλλὰ συγχρόνως τὸ δόγμα τοῦ Πολυσπέρχοντος ἔμελλε φυσικῶ τῷ λόγῳ νὰ ἐπαγάγῃ γενικὴν καὶ φοβερὰν ἀναρχίαν διὰ τῶν μεταβολῶν καὶ ἀντεκδικήσεων τὰς ὁποίας προεκάλει. Ἐὰν δὲ εἰς ταῦτα προσθέσωμεν ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἢ Ἑλλάς κατέστη στάδιον πάλης μεταξὺ τῶν δύο μακεδόνων στρατηγῶν, δυνάμεθα ἐκ προοιμίου νὰ λάβωμεν ἔννοιάν τινα τῶν συμφορῶν τὰς ὁποίας ὑπέστη περὶ τὰ τέλη τοῦ 319 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 318. Τὰ γεγονότα ὁμως ταῦτα ὀλίγον γνωρίζομεν, διότι ἀκριβεστέρας περὶ αὐτῶν εἰδήσεις δὲν ἔχομεν εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὰς Ἀθήνας. Οἱ Ἀθηναῖοι λαβόντες γνώ-